

Dosarul nr. 2a-958/23 (dosar electronic 2-19165914-02-2a-15032023)  
*Judecătoria Chișinău, judecător Eduard Galușceac*

## DECIZIE

mun. Chișinău

2 noiembrie 2023

Colegiul civil, comercial  
și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău  
Președintele ședinței, judecător  
Judecătorii  
Grefier

Ion Secrieru  
Marina Anton și Vitalie Cotorobai  
Elena Ciubatîi și Eduard Lungu

examinând, în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de Tankulevici Andrei, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 12 decembrie 2022 pronunțată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Tankulevici Andrei către Cojocaru Ruslan, S.R.L. „Tucano Coffee” și S.R.L. „Universul Restaurantelor”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală și S.R.L. „Happy Coffee” cu privire la constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin această încălcare cu compensarea cheltuielilor de judecată, prin care acțiunea a fost respinsă, -

### **c o n s t a t ă :**

La 17 octombrie 2019 Tankulevici Andrei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Cojocaru Ruslan, S.R.L. „Tucano Coffee” și S.R.L. „Universul Restaurantelor”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală și S.R.L. „Happy Coffee”, solicitând constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, constatarea faptului că prin Certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui Ruslan Cojocaru, au fost înregistrate și opere ale căror autor este Tankulevici Andrei, repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat, că aproximativ în anul 2011 Cojocaru Ruslan a venit cu ideea și a inițiat proiectul de creare a unei rețele de cafenele, care ulterior, au primit denumirea de S.R.L. „Tucano Coffee”. În acea perioadă, Tankulevici Andrei activa în calitate de liber profesionist (pictor, designer) pentru mai multe întreprinderi.

Susține reclamantul, că la rugămintea și insistența lui Cojocaru Ruslan, la 1 februarie 2012 Tankulevici Andrei a fost angajat în funcția de designer la

întreprinderea S.R.L. „Universul Restaurantelor”, asociatul oficial al căruia este Cojocaru Lidia.

Mai declară reclamantul, că pe parcursul activării reclamantului la întreprinderea S.R.L. „Universul Restaurantelor”, beneficiarului real al acesteia, Cojocaru Ruslan a atribuit reclamantului Tankulevici Andrei rolul de creator al stilului, machetelor și desenelor artistice, care în foarte scurt timp au devenit recunoscute în Republica Moldova, devenind caracteristice anume pentru rețeaua S.R.L. „Tucano Coffee”.

Indică reclamantul, că la 26 august 2015 a încetat activitatea în S.R.L. „Universul Restaurantelor” și s-a angajat la altă întreprindere. La 3 octombrie 2016, la solicitarea lui Cojocaru Ruslan, reclamantul a revenit în proiectul S.R.L. „Tucano Coffee” în calitate de art-director, fiind încheiat contractul individual de muncă nr. 019, între reclamantul Tankulevici Andrei și S.R.L. „Tucano Coffee” în persoana lui Cojocaru Ruslan.

A relatat, că în aceeași zi, la 3 octombrie 2016 între Tankulevici Andrei și S.R.L. „Tucano Coffee” a fost încheiat contractul de cesiune a drepturilor de autor nr. MV 7/7/7, care prevedea că drepturile patrimoniale asupra operelor de serviciu create de către reclamant, vor aparține pârâtului S.R.L. „Tucano Coffee”.

A adăugat, că la 15 februarie 2017 Cojocaru Ruslan, în calitate de unic asociat al S.R.L. „Tucano Coffee” a încheiat cu reclamantul un contract de donație, în temeiul căruia a donat lui Tankulevici Andrei cota-socială în mărime de 3% din capitalul social al întreprinderii S.R.L. „Tucano Coffee”. Această donație a fost făcută sub condiția ca reclamantul urma să activeze în cadrul întreprinderii cel puțin până la data de 30 septembrie 2020, iar la 1 aprilie 2018, reclamantul a fost transferat în funcția de director al departamentului marketing.

Mai menționează, că la 24 mai 2018 Tankulevici Andrei a înstrăinat înapoi lui Cojocaru Ruslan cota-socială în mărime de 3% din capitalul social al întreprinderii S.R.L. „Tucano Coffee”, dat fiind faptul că angajatorul nu-și respecta mai multe angajamente asumate față de reclamant. Reclamantul a activat la S.R.L. „Tucano Coffee” până la 31 decembrie 2018, când a demisionat din proprie inițiativă.

Indică, că la ziua înaintării prezentei cereri de chemare în judecată, rețeaua de cofee-shop-uri S.R.L. „Tucano Coffee” este alcătuită din 32 de localuri în 8 țări, o parte considerabilă dintre care, activează în baza contractelor de franchising.

Pe parcursul derulării raporturilor de serviciu, atât în cadrul S.R.L. „Universul Restaurantelor”, cât și în cadrul S.R.L. „Tucano Coffee”, Tankulevici Andrei a realizat, la comanda și în interesele angajatorilor, o mulțime de opere de artă plastică și alte obiecte de proprietate intelectuală care au fost și sunt în continuare valorificate în activitatea economică a rețelei S.R.L. „Tucano Coffee”. Niciodată, pe tot parcursul derulării raporturilor de muncă, reclamantul nu a fost informat despre dorința sau intenția S.R.L. „Tucano Coffee” de înregistrare a operelor de serviciu sau cumva în alt mod de a formaliza drepturile patrimoniale și nepatrimoniale asupra operelor create de către reclamant. Puțină claritate în acest domeniu a fost adusă abia la 3 octombrie

2016, prin semnarea contractului de cesiune a drepturilor de autor, care însă, a fost încheiat cu încălcarea gravă a regulamentului privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1609 din 31 decembrie 2003, care era în vigoare pe tot parcursul derulării raporturilor de serviciu dintre reclamant și S.R.L. „Universul Restaurantelor”.

A completat, că la finele anului 2018, Tankulevici Andrei a constatat pe pagina web oficială a Agenției de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, că la 15 noiembrie 2017, Agenția a emis pe numele lui Cojocaru Ruslan certificatul de înregistrare a operelor de artă plastică nr. 5776. Cel mai revoltător aspect al acestui certificat, pentru reclamant, a fost acela că, pârâțul Cojocaru Ruslan a fost indicat drept autor al operelor. Pentru orice om de creație, încălcarea dreptului de paternitate, reprezintă atât o lovitură de imagine, cât și o ofensă adusă persoanei.

Menționează reclamantul, că la momentul descoperirii acestei informații și până la data depunerii prezentei acțiuni, pe pagina web a Agenției nu au fost expuse operele în privința cărora a fost emis Certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017. În acest context, la 28 iunie 2019, Tankulevici Andrei a depus la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală o cerere de înregistrare a operelor de artă plastică în număr de 80 mostre.

La 26 iulie 2019 Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală a expediat în adresa lui Tankulevici Andrei o notificare, prin care l-a informat despre imposibilitatea înregistrării operelor sale pe motiv că operele prezentate spre înregistrare au fost deja înregistrate pe numele lui Cojocaru Ruslan și ceasta constituie obiectul unui litigiu în instanța de judecată.

Reclamantul nu a cunoscut despre existența acestui litigiu, care, în opinia sa a fost inițiat pe furiș, fără înștiințarea persoanelor interesate, anume cu scopul de a scoate de sub o eventuală lovitură (litigiu) numele pârâțului Cojocaru Ruslan.

Astfel, la 4 august 2019, reclamantul a depus o cerere de atragere în procesul intentat de către Cojocaru Ruslan către Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, cauza de contencios administrativ nr. 12-3-20397-09042019, Judecătoria Chișinău, /sediul Râșcani/.

După primirea citației, la ședința de judecată în dosarul sus-menționat, reclamantul a făcut cunoștință cu materialele cauzei și a constatat că, la Cojocaru Ruslan a depus cererea de chemare în judecată la 4 aprilie 2019, solicitând radierea numelui său din certificatul de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe seria AP nr. 5776 din 28 decembrie 2017. În acea cerere de chemare în judecată, Cojocaru Ruslan pretinde că a fost indicat autor al operelor și titular al drepturilor patrimoniale din greșeală.

Mai indică reclamantul, că în prezenta speță nu este loc pentru careva greșeli, pârâțul Cojocaru Ruslan, dorind să-și asume nu doar rolul de fondator, conducător și beneficiar efectiv al rețelei S.R.L. „Tucano Coffee”, a considerat corect și oportun să se identifice și ca autor al operelor care au format imaginea acestei rețele de cafenele.

Această convingere este întemeiată inclusiv și pe altă circumstanță, care a devenit cunoscută reclamantului tot din cererea de chemare în judecată a lui Cojocaru Ruslan depusă împotriva Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, fiind indicat că, colaborează cu mandatarul autorizat din anul 2011, și ultimul a făcut mai multe înregistrări de mărci atât pe plan național, cât și pe plan internațional pentru Ruslan Cojocaru.

Verificând această informație a descoperit, că în baza internațională de date a creațiilor intelectuale, încă în anul 2011 Cojocaru Ruslan s-a înregistrat în calitate de autor al mai multor opere, care în realitate au fost create de către reclamant. La o cercetare mai detaliată a constatat, că aceleași opere au fost depuse spre înregistrate de către Cojocaru Ruslan și în Republica Moldova, la Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală. În acest sens, pârâtul a primit certificatul de înregistrare a operelor nr. 1394, data de depozit a fost 30 noiembrie 2011.

La 20 septembrie 2019, reclamantul a expediat în adresa tuturor pârâților câte o cerere prealabilă prin care le-a propus ultimilor soluționarea pe cale amiabilă a litigiului, recunoașterea dreptului de paternitate al reclamantului asupra operelor, achitarea prejudiciului material și moral. Cererea adresată pârâtului S.R.L. „Universul Restaurantelor” a fost recepționată, iar cele adresate lui Cojocaru Ruslan și S.R.L. „Tucano Coffee” s-au restituit în adresa reclamantului ca fiind nereclamate.

La 27 iunie 2022, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/, din partea reclamantului Andrei Tankulevici a parvenit cerere finală de concretizare a pretențiilor, prin care reclamantul își precizează cuantumul prejudiciului material care solicită a fi încasat de la S.R.L. „Tucano Coffee”.

În acest context a reiterat, că potrivit pct. 18 din Regulamentul privind obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, aprobat prin HG nr. 1609 din 31.12.2003, cuantumul remunerării, termenul și modul de plată se negociază, ținându-se cont de profitul realizat sau prezumat în urma utilizării OPI de serviciu în perioada de valabilitate a titlului de protecție, independent de relațiile de muncă sau relațiile stabilite în baza altui contract între angajator și autor (coautori). Cuantumul remunerării va constitui cel puțin 15% din venitul brut, fiind calculat și plătit autorului (coautorilor) nu mai târziu de sfârșitul fiecărui an de utilizare. Anume în această variantă era în vigoare norma legală citată, la data derulării relațiilor de muncă dintre Tankulevici Andrei și S.R.L. „Tucano Coffee”, ori pârâtul cu re-credință ascunde informația despre mărimea reală a veniturii care l-a realizat cu ajutorul reclamantului, comercializând produse pe care sunt amplasate opere de artă ale căror autor este Tankulevici Andrei.

Totodată, întreg materialul probator administrat în prezenta cauză demonstrează indubitabil faptul utilizării de către S.R.L. „Tucano Coffee” în activitatea sa economică, a operelor, autor al cărora este Tankulevici Andrei.

Prin urmare, având în vedere că, operele reclamantului evident au fost aplicate pe produsele pârâtului, cel puțin până la data depunerii acțiunii în instanța de judecată,

conducându-se de prevederile art. 552 din Codul Civil, reclamantul ar fi în drept să pretindă 15% din întregul venit brut realizat de către întreprindea S.R.L. „Tucano Coffee” prin efectul confuziunii. Totuși, reclamantul nu urmărește scopul îmbogățirii de pe urma acestui proces de judecată și nu urmărește preluarea, sub nici o formă, a controlului asupra rețelei S.R.L. „Tucano Coffee”, ci dorește reparării prejudiciului material cauzat.

Așadar, reclamantul micșorează suma prejudiciului material pretins de la pârâțul S.R.L. „Tucano Coffee” de la cuantumul de 15% din venitul brut realizat de către S.R.L. „Tucano Coffee” începând cu data de 4 octombrie 2016, până la suma de 100000 lei, pe care reclamantul o consideră echitabilă pentru restabilirea situației.

Mai indică reclamantul, că potrivit informației deschise, publicate pe pagina web statistica.md, întreprinderea S.R.L. „Tucano Coffee” are în calitate de principal gen de activitate, Leasing de proprietăți intelectuale, iar venitul din vânzări realizat în anul 2019, anul depunerii cererii de chemare în judecată, constituia suma de peste 14325000 lei.

Suplimentar, reclamantul solicită încasarea sumei de un leu de la pârâțul Cojocarul Ruslan. Cuanumul real al prejudiciului material cauzat de către pârât este considerabil mai mare, din simplul motiv că acțiunile pârâtului nu au permis reclamantului să valorifice în mod deplin și corespunzător drepturile sale patrimoniale asupra operelor create. Totuși, reclamantul solicită suma de doar 1 leu cu titlu de prejudiciu material, din considerent că nu urmărește scopul de a se îmbogăți pe umerii lui Ruslan Cojocarul.

În final reclamantul Tankulevici Andrei solicită:

# constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, ale reclamantului Tankulevici Andrei de către pârâții S.R.L. „Tucano Coffee”, Cojocarul Ruslan și S.R.L. „Universul Restaurantelor”;

# constatarea faptului că, prin certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui Cojocarul Ruslan, au fost înregistrate și opere ale căror autor este Tankulevici Andrei;

# obligarea pârâților Ruslan Cojocarul și S.R.L. „Tucano Coffee” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina de internet <https://tucanocoffee.com> un anunț cu următorul conținut: „Anunț! Ruslan Cojocarul și S.R.L. „Tucano Coffee” anunță că, prin certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, au fost înregistrate și opere ale căror autor este Andrei Tankulevici”;

# obligarea pârâților Ruslan Cojocarul și SRL „Universul Restaurantelor” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un anunț cu următorul conținut: „Anunț! Cojocarul Ruslan și S.R.L. „Universul Restaurantelor” anunță că, autor al operelor înregistrate de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, și anexate la

Certificatul de înregistrare a desenului/modelului industrial nr. 1394 din 16 august 2012, este Tankulevici Andrei”;

# obligarea pârâților Ruslan Cojocaru și S.R.L. „Universul Restaurantelor” să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un anunț cu următorul conținut: „Anunț! Cojocaru Ruslan și S.R.L. „Universul Restaurantelor” anunță că, autor al operelor înregistrate de către Agenția de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, și anexate la certificatul de înregistrare a desenului/modelului industrial nr. 1548 din 9 decembrie 2011, este Tankulevici Andrei”;

# obligarea pârâtului S.R.L. „Tucano Coffee” de a indica numele lui Tankulevici Andrei cu formula „autor Andrei Tankulevici”, pe toate bunurile și pe toate suprafețe din toate localurile pârâtului S.R.L. „Tucano Coffee” și rețeaua S.R.L. „Tucano Coffee”, pe care sunt amplasate opere ale căror autor este reclamantul, indiferent de suportul pe care aceste opere sunt aplicate;

# încasarea din contul pârâtului S.R.L. „Tucano Coffee”, în beneficiul reclamantului Tankulevici Andrei, a prejudiciului moral cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100000 lei;

# încasarea, din contul pârâtului S.R.L. „Universul Restaurantelor”, în beneficiul reclamantului Tankulevici Andrei a prejudiciului moral, cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100000 lei;

# încasarea din contul pârâtului Cojocaru Ruslan în beneficiul reclamantului Tankulevici Andrei a prejudiciului moral, cauzat prin violarea drepturilor morale ale autorului, în sumă de 100000 lei;

# încasarea din contul pârâtului S.R.L. „Tucano Coffee” în beneficiul reclamantului Tankulevici Andrei a prejudiciului material cauzat, sub forma remunerației de autor neachitate, în cuantum de 100000 lei;

# încasarea din contul pârâtului Cojocarii Ruslan în beneficiul reclamantului Tankulevici Andrei a prejudiciului material, cauzat prin violarea drepturilor patrimoniale ale autorului, în sumă de 1 leu;

# încasarea din contul pârâților Cojocaru Ruslan și S.R.L. „Tucano Coffee” în beneficiul reclamantului Tankulevici Andrei a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu prezentul proces.

Reprezentantul pârâților Cojocaru Ruslan și S.R.L. „Tucano Coffee” și S.R.L. „Universul Restaurantelor”, avocatul Țigănaș Ion, a depus referință, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, indicând că reclamantul solicită recunoașterea calității de autor a operelor înregistrate de către AGEPI prin certificat nr. 5776 din 28 decembrie 2017, fără a aduce vreo probă în acest sens.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău /sediul Centru/ din 12 decembrie 2022, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 20 decembrie 2022 reclamantul Tankulevici Andrei a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 6 aprilie 2023, în corespundere cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, nu s-a dat curs cererii de apel, din motivul necorespunderii acesteia prevederilor art. art. 364 și 365 Cod de procedură civilă, fiind acordat părții apelante termen calculat din data comunicării încheierii, pentru a prezenta cererea de apel întocmită conform cerințelor legale. Concomitent s-a explicat, că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheiere în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită. În interiorul termenului acordat de instanța de apel, partea apelantă, a făcut dovada înlăturării neajunsurilor expuse de instanța de apel în încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Urmare a acestui fapt, prin încheierea instanței de apel din 8 iunie 2023, cererea de apel depusă de Tankulevici Andrei a fost acceptată pentru examinare, cu intentarea procedurii în apel.

În motivarea apelului partea apelantă a indicat aceleași motive de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată, menționând faptul că solicitarea de constatare a încălcării drepturilor morale și patrimoniale ale apelantului în calitate de autor al operelor aceasta este strâns legată de litigiul în contencios administrativ inițiat chiar de către Cojocaru Ruslan, prin care chiar el a confirmat că nu este autor al operelor înregistrare în Certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017.

În acest context, susține partea apelantă, că Cojocaru Ruslan intenționat și cu rea-credință a dispus înregistrarea sa în calitate de autor al operelor, urmărind creșterea notorietății sale în lumea HORECA din Republica Moldova și de peste hotarele țării.

Subsidiar a remarcat, că încercarea intimaților de a crea impresia unei erori din neatenție este mult prea neîndemânatică și se lovește de circumstanțe obiective demonstrate pe parcursul examinării cauzei și anume: - Operele au fost transmise de către reprezentantul Tucano Coffee, juristul Alexandru Moraru, altui reprezentant al lui Cojocaru Ruslan -Gumeniuc Iurii, în calitate de reprezentant, a acționat în interesele lui Cojocaru Ruslan, având indicații foarte concrete cum să procedeze. Din anul 2017, de când a fost emis Certificatul nr. 5776 și până în 4 aprilie 2019 (când între reclamant și Cojocaru Ruslan) au început anumite disensiuni, Cojocaru Ruslan nu a întreprins absolut nimic pentru a corecta această pretinsă eroare în privința Certificatului. Or, este evident că Cojocaru Ruslan, fiind beneficiar al unui asemenea act, nu putea să nu cunoască despre el și despre conținutul său. Și, cel mai important: constatând o asemenea „eroare” și o vădită, din spusele lui Cojocaru Ruslan „depășire de împuterniciri” din partea mandatarului autorizat, care pot avea consecințe destul de neplăcute pentru Cojocaru Ruslan, acesta totuși nu a înaintat careva pretenții vizavi de acesta și continuă să colaboreze, ceea ce ne întărește în convingerea că toată această înregistrare a fost perfect coordonată cu Cojocaru Ruslan.

Sub acest aspect a relatat, că în speță, având în vedere că, încălcarea drepturilor morale ale autorului Tankulevici Andrei și arogarea de către Cojocaru Ruslan a statutului de autor s-a realizat nu printr-o simplă declarație sau o comunicare internă în cadrul întreprinderilor care le gestionează, ci prin publicarea acestor informații vădit false într-un registru public al Agenției de Stat Pentru Proprietate Intelectuală, consideră că o

reparație echitabilă a acestei încălcări ar fi posibilă doar printr-o publicație similară într-o revistă de circulație națională. De altfel, același drept se regăsește și în Legea nr. 230/2022, la art. 119.

Se mai menționează în cererea de apel, că reclamantul în calitate de autor al operelor a solicitat părților indicarea numelor său pe obiectele pe care aceste opere au fost imprimate. Chiar martorii care au dat declarații sub jurământ au confirmat, că imprimarea numelor este tehnic posibilă pe absolut orice suprafață pe care este imprimată opera inițială. Martorul Baran Patricia, care a activat în funcție de marketing manager de asemeni a confirmat că: „este posibilă tehnic imprimarea ilustrației numelui autorului pe absolut orice suprafață pe care este posibilă imprimarea imaginii (pe meniuri, căni, ambalaje, etc.)”.Apelantul a apreciat cuantumul prejudiciului moral reieșind din aprecierea subiectivă a încălcărilor comise de către părți în coraport cu sine. Este evident că nu poate fi o evaluare obiectivă a sentimentelor, neliniștii, stresului și apatiei pe care o trece persoana a cărei creație este, de facto, furată și prezentată publicului ca aparținând altcuiva. Astfel, cuantumul prejudiciului moral solicitat este egal pentru toți părții, or, încălcările sunt în esență identice și legate în final de același beneficiar final care este Cojocaru Ruslan.

A mai declarat partea apelantă, că S.R.L. „Tucano Coffee” cu rea-credință ascunde informația despre mărimea reală a venitului care l-a realizat cu ajutorul apelantului (comercializând produse pe care sunt amplasate opere ale căror autor este apelantul). Totodată, întreg materialul probator administrat în prezenta cauză demonstrează indubitabil faptul utilizării de către S.R.L. „Tucano Coffee” în activitatea sa economică, a operelor, autor al căroră este Tankulevici Andrei. Prin urmare, având în vedere, că operele apelantului evident au fost aplicate pe produsele întreprinderii, cel puțin până la data depunerii acțiunii în instanța de judecată, conducându-se de prevederile art. 552 din Codul civil (anterior art. 330 din Codul civil până la modernizare), apelantul ar fi în drept să pretindă 15% din întregul venit brut realizat de către întreprindea S.R.L. „Tucano Coffee”.

Subsidira a relevat, că potrivit informației deschise, publicate pe pagina web Statistica.md, întreprinderea S.R.L. „Tucano Coffee” are în calitate de principal gen de activitate: Leasing de proprietăți intelectuale, iar venitul din vânzări realizat în anul 2019 (anul depunerii cererii de chemare în judecată) constituia suma de peste 14325000 lei.

Apelantul solicită încasarea sumei de 1 leu de la intimatul Cojocaru Ruslan. Cuantumul real al prejudiciului material cauzat de către acest intimat este considerabil mai mare, din simplul motiv că acțiunile anume acestui intimat nu au permis apelantului să valorifice în mod deplin și corespunzător drepturile sale patrimoniale asupra operelor create. Totuși, apelantul solicită suma de doar 1 leu cu titlu de prejudiciu material, din considerent că nu urmărește scopul de a se îmbogăți pe umerii lui Cojocaru Ruslan.

La cererea de apel reprezentantul intimații Cojocaru Ruslan și S.R.L. „Tucano Coffee” și S.R.L. „Universul Restaurantelor” au prezentat referință, prin care și-au



exprimat dezacordul cu argumentele expuse în cererea de apel, solicitând respingerea acesteia, totodată menționând faptul, că hotărârea judecătorească este legală și întemeiată, iar instanța și-a fundamentat hotărârea doar pe faptele stabilite direct de către instanță și pe probele examinate în timpul ședinței de judecată, pe când în cererea de apel lipsește descrierea esenței încălcării, precum și a circumstanțelor de fapt și de drept pe care apelantul își întemeiază pretenția.

În ședința instanței de apel, reprezentantul părții apelante - S.R.L. „Tucano Coffee”, avocatul Malachi Boris a solicitat admiterea cererii de apel în sensul formulat.

Reprezentantul intimaților Cojocaru Ruslan și S.R.L. „Tucano Coffee” și S.R.L. „Universul Restaurantelor”, avocatul Iorga Iulian în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Bondaresco Patricia în ședința instanței de apel a declarat că lasă la discreția instanței decizia, în dependență de probele prezentate la caz.

Analizând motivele invocate în cererea de apel, studiind materialele pricinii, Colegiul consideră necesar de a admite apelul declarat și a casa hotărârea instanței de fond, cu trimiterea pricinii spre rejudecare în primă instanță, din următoarele motive.

#### ***Termenul de declarare a apelului.***

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Apelantul Tankulevici Andrei a depus apelul la data de 20 decembrie 2022, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ dispozitivul căreia a fost pronunțat la 12 decembrie 2022, astfel se constată apelul declarat în termen.

#### ***Cadrul legal pertinent aplicabil speței.***

În conformitate cu art. 385 lit. d) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze hotărârea primei instanțe și să trimită pricina spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d) și i) Cod de procedură civilă. Totodată, conform dispozițiilor art. 388 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

În temeiul art. 240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 373 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține, că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 Cod de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (HirroBalani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Conform dispozițiilor art. 67 Cod de procedură civilă, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane, poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță, dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți. Pentru a interveni în proces, intervenientul depune o cerere în care demonstrează interesul intervenției, indicând cărei părți i se va alătura. Copia de pe cerere se înmânează ambelor părți. Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces și la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței.

Potrivit art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu prevederile art. 5 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

***Starea de fapt și circumstanțele pricinii. Aprecierea instanței de apel.***

În ședință de judecată a instanței de apel s-a stabilit, că l 17 octombrie 2019 Tankulevici Andrei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Cojocarul Ruslan, S.R.L. „Tucano Coffee”, S.R.L. „Universul Restaurantelor”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală și S.R.L. „Happy Coffee”, solicitând constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, constatarea faptului că prin Certificatul de înregistrare a operei de artă plastică nr. 5776 din 28 decembrie 2017, emis de Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală pe numele lui Ruslan Cojocarul, au fost înregistrate și opere ale căror autor este Tankulevici Andrei, repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, instanța prin hotărârea din 12 decembrie 2022, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii, respingând-o în acest sens.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, reclamantul Tankulevici Andrei a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Completul consideră că soluția instanței de fond este una greșită, deoarece la examinarea cauzei nu a identificat toate părțile cointeresate și nu a atras în proces persoană fizică Gomeniuk Iuri.

În acest sens Colegiul relevă, că reclamantul Tankulevici Andrei invocă că este titular de drepturi asupra obiectelor de proprietate intelectuală și anume asupra desenelor caracteristice și reprezentative ale S.R.L. „Tucano Coffee”, care este parte componentă a S.R.L. „Universul Restaurantelor”, efectuate pe perioada anilor 2012-2018, timp în care a activat în calitate de designer și care au fost înregistrate la AGPI prin certificatul nr. 5776 din 28 decembrie 2017, certificatul nr. 1394 din 16 august 2012 și certificatul nr. 1548 din 09 decembrie 2011.

Subsidiar Completul atestă, că intimatul/pârât Cojocarul Ruslan în cererea de chemare în judecată formulată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, persoană terță Tankulevici Andrei cu privire la constatarea inexistenței raportului juridic și anularea certificatului cu radierea înregistrării din Registrul de stat al obiectelor protejate de dreptul de autor și drepturilor conexe, a indicat, că Gomeniuk Iuri a depus cererea de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” cu număr de intrare 522.

De asemenea Colegiul relevă că, printr-o hotărâre judecătorească, devenită irevocabilă la 14 decembrie 2022 urmare a emiterii încheierii Curții Supreme de Justiție privind inadmisibilitatea recursului declarat de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, a fost anulat certificatul în litigiu, nr. 5776 din 28 decembrie 2017 cu

radierea respectivei înregistrări din Registrul public respectiv. Totodată se atestă, că instanța a anulat actul administrativ numit pe motiv de încălcare a procedurii de înregistrare, fiind invocat ca temei faptul că persoana care a depus cererea de înregistrare a operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design”, Gomeniuk Iuri, acționând în calitate de reprezentant, a procedat cu depășirea împuternicirilor în privința respectivei opere. În atare situație și potrivit dispozițiilor art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă, conform cărora faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sânt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane, instanța de fond urma să atragă numita persoană în actualul proces. Or, reclamantul, pretinzând că i-au fost încălcate drepturile de autor, și invocând că acest fapt este confirmat inclusiv și prin hotărârile judecătorești sus-numite, a solicitat, subsecvent pretențiilor de bază, de restabilire în drepturile de autor și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, fapt care a fost comis de terțul numit, care nu a fost atras în proces.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 67 Cod de procedură civilă, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane, poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță, dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți. Pentru a interveni în proces, intervenientul depune o cerere în care demonstrează interesul intervenției, indicând cărei părți i se va alătura. Copia de pe cerere se înmânează ambelor părți. *Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces și la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței.*

În această ordine de idei Colegiul reține, că potrivit prevederilor art. 67 alin. (1) Cod de procedură civilă, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane, poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât, până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță, dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți. Respectiv, instanța de fond urma să stabilească, că actualul litigiu vizează direct persoană fizică Gomeniuk Iuri, care a acționat în calitate de reprezentant și în numele lui Cojocar Ruslan, a depus cererea și actele pentru înregistrarea operei de artă plastică cu denumirea „Tucano Design” și care, potrivit constatărilor instanței de judecată, a acționat în lipsa unor împuterniciri în acest sens eliberate de reprezentat/mandatar, din care considerent urma obligatoriu a fi atras, inclusiv și din oficiu, în proces, în calitate de intervenient accesoriu, pentru a acorda posibilitatea să beneficieze de o apărare efectivă și eficientă a drepturilor și intereselor sale legitime. În caz contrar, nerespectarea acestor obligații, care se regăsesc și în principiile fundamentale a procedurii civile expuse la art. art. 9 și 26 Cod de procedură civilă, afectează atât aparențele de imparțialitatea obiectivă a instanței, cât și cele de obiectivitate și echitate a procesului judiciar.

Astfel, în circumstanțele descrise și, deoarece instanța de fond nu a atras în proces persoană fizică Gomeniuk Iuri, terțul care deține un interes direct în examinarea cauzei, deoarece soluțiile pronunțate, inclusiv hotărârea privind fondul cauzei, îi vor aduce atingere directă drepturilor ultimei și pot institui obligații a acestuia față de părțile procesului.

Colegiul reține, că în circumstanțele speței, sacrificarea principiului preeminenței dreptului va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a apelantei, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanța de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat și dezinteresat. Imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcției judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăși, ci și întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Conform dispozițiilor art. 1 alin. (3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 19.01.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție și Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

De aceea instanța de apel conchide, că neantrenarea în proces a persoanelor care dispun de interes legal în acest sens, reprezintă o violare vădită a dreptului acestora la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO și constituie temei legal necondiționat, de sine stătător și invocat din oficiu, de casare a hotărârii contestate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Din considerentele expuse și ținând cont de faptul, că hotărârea instanței este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, iar motivele invocate de către apelant întemeiate, Colegiul reiterează concluzia de a admite apelul, cu casarea hotărârii instanței de fond și trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, deoarece hotărârea nu este conformă prevederilor art. 239 Cod de procedură civilă.

La rejudecarea cauzei prima instanță urmează să țină cont de cele relatate în prezenta decizie, să întreprindă măsuri în vederea examinării pricinii cu respectarea strictă a procedurilor instituite de legislație, cu stabilirea cercului persoanelor interesate și atragerea în proces a tuturor persoanelor, a căror drepturi și interese legitime li se aduc atingere prin judecarea litigiului în speță și să adopte o hotărâre temeinică și corectă.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 385 lit. d) și 388-390 Cod de procedură civilă Colegiul, -

**d e c i d e :**

Admite apelul declarat de Tankulevici Andrei.

Casează hotărârea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 12 decembrie 2022, pronunțată în cadrul cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Tankulevici Andrei către Cojocaru Ruslan, S.R.L. „Tucano Coffee” și S.R.L. „Universul Restaurantelor”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală și S.R.L. „Happy Coffee” cu privire la constatarea faptului încălcării drepturilor de autor patrimoniale și morale, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin această încălcare, cu compensarea cheltuielilor de judecată și restituie cauza la rejudecare în aceeași instanță, Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

**Președintele ședinței  
Judecător**

**Ion Secrieru**

**Judecătorii**

**Marina Anton**

**Vitalie Cotorobai**